

ΣΠΟΥΔΗ ΣΤΗ ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΚΑΙ ΣΤΗΝ Q

Ενότητα 10: Ιδιαίτερα Θεολογικά Θέματα και Μοτίβα Α':
Το Μυστικό του Μεσσία και Χριστολογικοί Τίτλοι

Αικατερίνη Τσαλαμπούνη
Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

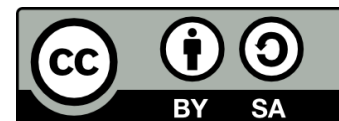

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ιδιαίτερα Θεολογικά Θέματα και Μοτίβα Α΄: Το Μυστικό του Μεσσία και Χριστολογικοί Τίτλοι

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

• ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΘΕΟΛΟΓΙΚΑ
ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΟΤΙΒΑ Α΄:
ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΤΟΥ
ΜΕΣΣΙΑ ΚΑΙ
ΧΡΙΣΤΟΛΟΓΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ

Το μυστικό του Μεσσία

Ιστορία της έρευνας (1)

- William Wrede – *Das Messiasgeheimnis in den Evangelien: Zugleich ein Beitrag zum Verständnis des Markusevangeliums* (1901).
 - Η εντολή σε δαίμονες και μαθητές να μην αποκαλύψουν την ιδιότητά του (π.χ. 1,34· 3,12· 8,30).
 - Εντολή σε όσους θεραπεύτηκαν να μην το ανακοινώσουν (1,44).
 - Η αδυναμία των μαθητών να καταλάβουν (1,44).
 - Τάσεις μυστικότητας μέσα στο Μκ.
 - Η θεωρία για τις παραβολές (4,11-12).
 - Ένα θεολογικό θέμα που αναπτύχθηκε μετά την ανάσταση του Ιησού στην αρχαία Εκκλησία (9,9).

Ιστορίας της έρευνας (2)

- R. Bultmann: κατασκεύασμα του ευαγγελιστή – σύνδεσμος μεταξύ του κηρύγματος των Ελληνιστών για την ενανθρώπιση του Χριστού και τις αφηγήσεις για τον Ιησού.
- M. Dibelius: το μυστικό του Μεσσία έχει απολογητικούς σκοπούς – γιατί ο Ιησούς δεν αναγνωρίστηκε ως Μεσσίας στην εποχή του.
- U. Luz: το μυστικό των θαυμάτων – ξεχωριστό μοτίβο – τονίζει το μεγαλείο του Ιησού.
- J. Roloff: διάκριση μεταξύ της εντολής σιωπής στους δαίμονες κι εκείνης στους μαθητές.
- H. Räisänen: η θεωρία για τις παραβολές δεν θα πρέπει να συνδεθεί με το μεσσιανικό μυστικό.

Ιστορίας της έρευνας (3)

- G. Theißen: το μυστικό του Μεσσία ως μέσο αυτοπροστασίας – η συμβουλή του Μκ μέσα από την αφήγησή του.
- A.Y. Collins: σχέση με την αποκαλυπτική, τα ελληνοιστικά μυστήρια, τη μαγεία.
 - Το μυστικό του Μεσσία: ένα λογοτεχνικό τέχνασμα – υπογραμμίζει τη σπουδαιότητα των όσων αφηγείται το ευαγγέλιο – η ιστορία του Μκ μία ιστορία επιφάνειας.
 - Ο μεσσιανικός χαρακτήρας των τίτλων «υιός ανθρώπου» και «υιός του Θεού».
 - Χαρακτηριστικά παραδείγματα: 1,21-28 / 4,11-12 όμως 1,40-45.
 - Η σταδιακή αποκάλυψη της ιδιότητας του Ιησού.
 - Διαφορές με τα μυστήρια.
 - Η αμφισημία του μυστηρίου της Βασιλείας του Θεού.

Μερικά παραδείγματα

- Το θαύμα της ανάστασης της κόρης του Ιαείρου (Μκ 5,21-43/Μτ 9,18-26 / Λκ 8,40-56).
 - Μκ και Λκ: η μέθοδος των ένθετων αφηγήσεων (sandwich narratives).
 - Υποβάθμιση του μυστικού του Μεσσία στον Λκ .
 - Απάλειψή του από τον Μτ.
- Στη μεταμόρφωση (Μκ 9,2-10· Μτ 17,1-9· Λκ 9,28-36).
 - Μετριασμός του μυστικού του Μεσσία σε Λκ και λιγότερο στον Μτ.
- Οι τάσεις στο ιδιαίτερο υλικό.
 - Λκ 7,11-17· Μτ 9,27-31.

Χριστολογικά θέματα

Χριστολογικά θέματα του Μκ

- Αφηγηματική χριστολογία.
- Ο υιός του Θεού (1,1.11· 3,11· 9,7· 12,6· 14,61).
- Σταδιακή αποκάλυψη της υιότητας του Ιησού (βλ. βάπτισμα, μεταμόρφωση, παραβολή κακών γεωργών -> ομολογία κεντυρίωνα).
- Ο τίτλος «Χριστός» (1,1· 8,29).
- Υποβάθμιση της δαυιδικής καταγωγής του Ιησού.
- Η εξουσία του Ιησού (1,22.27· 3,15· 6,7· 11,28-29.33· 13,34).
- Τα θαύματα – εκφράσεις της αυτο-αποκάλυψης του Ιησού – παράδοση για τον Ηλία.

Χριστολογικά θέματα στον Μτ

- Η παρουσία του Θεού στον κόσμο μέσω του Ιησού (Μτ 1,23· 28,20).
- Σύνδεση με την πρώτη διαθήκη και τον Δαβίδ (Μτ 1,1 εξ.) – 11 φορές ο τίτλος «υιός Δαβίδ».
- Το άνοιγμα στα έθνη.
- Ο Ιησούς ως δάσκαλος (επί του Όρους Ομιλία – παραβολές): κεφ. 5-7· κεφ. 10· κεφ. 13· κεφ. 18· κεφ. 24-25.
- Μεσσιανική ιδιότητα – Χριστός.
- Υιός του Ανθρώπου (μόνο όταν απευθύνεται στους μαθητές).
- Υιός του Θεού (11,25-30).

Χριστολογικά θέματα στον Λκ

- Η «προϊστορία» - σημαντικό θέμα στο Λκ.
- Η θέση του Ιησού στην ιστορία.
- Ο μεσσιανικός χαρακτήρας του Ιησού – ο προγραμματικός χαρακτήρας του κηρύγματος στην Ναζαρέτ (4,16-30).
- Ο Ιησούς ως προφήτης μεγαλύτερος από τον Ηλία και Ελισσαίο.
- Ο Ιησούς ως Κύριος (1,43· 2,11· 7,13 κ.ά.).
- Υιός του Θεού (μόνο στο στόμα του Θεού και των αγγέλων).
- Υιός του Ανθρώπου.
- Η σύνδεση του Ιησού με την ανθρωπότητα (βλ. γενεαλογία) - το έλεος του Ιησού προς τους ανθρώπους.
- Ιησούς και προσευχή.

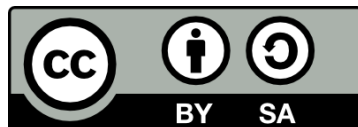
Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τσαλαμπούνη Αικατερίνη. «Σπουδή στη Συνοπτική Παράδοση και στην Q. Ιδιαίτερα Θεολογικά Θέματα και Μοτίβα Α΄: Το Μυστικό του Μεσσία και Χριστολογικοί Τίτλοι». Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2015. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: <http://eclass.auth.gr/courses/OCRS361/>.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Παρόμοια Διανομή [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

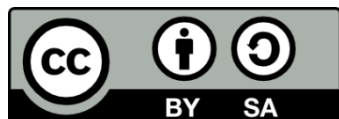
[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Τέλος ενότητας

Επεξεργασία: Φίλιππος Γερμάνης
Θεσσαλονίκη, Χειμερινό Εξάμηνο 2014-2015

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

